

Výročná správa PD Slatina nad Bebravou za rok 2022

- Stav podnikateľského subjektu

V našom podniku došlo v uplynulom roku v priebehu mesiaca jún 2022 k zmene majoritného člena. Právnicka osoba, MVL Agro Malé Chlievany s.r.o. predala svoj podiel firme Poľnovtáčnik a.s. Lehota pod Vtáčnikom, ktorej podiel na základnom imaní družstva bol ku koncu roka 2022 - 86,98 %

V stave členskej základne nedošlo k zásadným zmenám. K 31. 12. 2022 eviduje družstvo 78 členov a 31 trvale činných pracovníkov. Priemerný evidenčný počet pracovníkov je 33,2 osôb. Produktivita práce na 1 pracovníka dosiahla sumu 72 960 Eur, pri celkovom objeme výkonov 2 422 274 Eur.

• Výsledky rastlinnej výroby.

V uplynulom roku sme hospodárili na 763,52 ha pôdy, z toho zaberajú TTP 541,58 ha, t. j. 71% a orná pôda 221,94 ha, čo je 29%. Hlavným výrobným zameraním je chov hovädzieho dobytku, preto väčšina produkcie RV je určená na výrobu krmív.

V minulom roku sme pridali do užívania 28,83 ha ornej pôdy a 8,06 ha TTP v katastri Krásna Ves, ktorú sme získali prenájmom od vlastníkov. Ďalej sme užívali na základe obchodnej dohody na 1 rok 55 ha pôdy v Krásnej Vsi od fi. Primagroup sro. a 40 ha od fi. MVL Agro sro Malé Chlievany v Motešiciach a Podlužanoch. Na uvedených plochách sme kosili lucernu pre vlastnú spotrebu.

V jeseni 2021 sme zasiali pšenicu ozimnú na výmere 60,93 ha. Na jar 54,39 ha jačmeňa jarného a jačmeňa s lucernou sme zasiali na výmere 28,83 ha. Ostatnú lucernu sme mali zasiatú z predošlých rokov na výmere 63,11 ha. Práce boli prevedené v agrotechnickom termíne, čo dávalo predpoklad slušnej úrody.

Pšenica prezimovala dobre. Na jar vývoj porastov poznačilo pomerne chladné počasie a suchý apríl. Dažde v letnom období robili problémy pri kosení a zbere sena z TTP. časť úrody sena zmokla i viac krát do zberu a bola na kŕmenie nevhodná. Preto sme ho použili na podstielku, hlavne pre jalovice.

Sústavne zápasíme so stále narastajúcou populáciou vysokej zveri, ktorá nám robí škody, nie len na ornej pôde, ale aj na lúkach, spásaním našich plodín i za bieleho dňa. Z okrajových častí porastov lucerny i obilnín sme pozbierali len zbytky, čo zostalo po nájazdoch zveri.

Priemerné hektárové úrody pestovaných plodín

Plodina	Výmera /ha /	Priem. ha úroda v tonách- plán	Priem. ha úroda v tonách- skutočnosť	Rozdiel v tonách/ha
Jačmeň jarný	54,39	4,5	4,95	+ 0,45
Pšenica ozimná	60,93	5,0	6,58	+ 1,58
Lucerna	91,94	25	37,16	+ 12,16
TTP	541,58	10	5,93	- 4,07

Vyhodnotenie produkcie RV

Produkt	Plán		Skutočnosť		Plnenie plánu / % /
	Tony	Eura	Tony	Eura	
Jačmeň jarný	245	32 540	269,4	35 780	110
Pšenica ozim.	305	40 500	401	53 250	131
Lucerna	2 300	34 500	3 417	51 255	148
TTP	5 443	81 645	3 213	48 195	59
Slama	434	17 360	253	10 120	58
Spolu		206 540		198 599	96

Z celej plochy krmovín, vrátane TTP sme vyrobili spolu 2 230 ton lucernovej senáže, 1 870 ton trávnej senáže, 95 ton krmneho sena, 25 ton podstielkového sena

Z nakúpených komodít, sme zakonzervovali 733 ton repných rezkov a 656 ton miaganého kukuričného zrna.

Výsledky RV možno hodnotiť za uplynulý rok ako dobré, aj keď sa nám nepodarilo úplne splniť plánované úlohy, čo sa týka množstva produkcie na TTP.

Na úseku **mechanizácie** sme počas celého roka vykonávali práce na opravách pokazenej techniky a technologických zariadení. Tak tiež boli vykonávané pravidelné servisné prehliadky, podľa požiadaviek výrobcu. Včas sme zabezpečovali súčiastky, služby a PHM, aby bol čo najmenej narušený riadny chod podniku po technickej stránke.

- **Výsledky živočíšnej výroby.**

Stavy zvierat k 31. 12. 2 022

Kategória	Plán	Skutočnosť	Rozdiel
HD spolu	597	378	- 219
Z toho kravy	311	310	- 1

Výrazný úbytok zvierat súvisí s podnikateľským zámerom nového vlastníka. A tým je vybudovať v Slatine modernú dojnú farmu. Ostatné kategórie zvierat sa budú chovať na jeho iných farmách. Do Slatiny sa budú vracat' len vysokoteľné jalovice cca. 2 mesiace pred otelením.

Vývoj predčasných strát a brakovania

Rok	Teľce do 6 mes.	Kravy		% brakovania
	úhyn	úhyn	predaj	základ. stáda
2020	18	9	135 + 2	41
2021	14	11	88	30
2022	8	23	91	38

Vyhodnotenie produkcie ŽV - mlieko

Kategória	Jednotka mn.	Plán	Skutočnosť	% plnenia
Mlieko	liter	3 080 000	2 970 519	96

Ukazovatele úžitkovosti

Ukazovateľ	Jednotka mn.	Plán	Skutočnosť	% plnenia
Dojnosť na kravu	liter	10 330	9 964	96
Narod. teliat na 100 kráv	ks	103	111	107
Prevod jal. na 100 kráv	ks	36	44	122
Prírastok teliat do 6 mes.	kg	0,85	0,84	100

Výsledky ŽV za rok 2022 možno hodnotiť ako dobré, hoci plánovanú úžitkovosť mlieka sme nespĺnili o 366 l/ks/rok. Dôvodom bola snaha o zlacnenie krmnej dávky v druhom polroku, nakoľko vstupy, hlavne na výrobu šrotov neúmerne rástli. Snažili sme preto viac využívať vlastné krmivá.

Priemerná cena mlieka sa vo vlaňajšom roku výrazne zlepšila. Dôvodom je väčší záujem o túto komoditu na svetovom trhu a pokles svetových zásob a rastúce vstupné náklady chovateľov, jednak do výroby krmovín, ako aj ostatných potrieb v chove HD. Priemerná realizačná cena za rok 2022 predstavovala sumu **0,4473 Eur/lit.**, čo je v porovnaní s rokom 2021 viac o 0,1068 cent/lit. V porovnaní s predošlým rokom, nárastom úžitkovosti stáda za prvý polrok / v prepočte 10862 lit/rok/ks / a vyššou cenou za mlieko sa zvýšili tržby o 293 870 Eur. Do Raja as. sme tak dodali mlieko za **1 219 074 Eur, / 2 725 596 litrov** / pri priemernej dennej dodávke 7 467 litrov. Do našej mliekarny sme dodali mlieko v objeme 166 331 litrov. Priemerná denná dodávka bola cca 639 litrov.

Nemožno nespomenúť, že naše mlieko dodávané do našej mliekarny i mlieko z automatu je výnimočnej kvality. Obsahuje **beta-kazeín A2A2** Tento druh kravského mlieka sa vyskytuje na Slovensku a v Čechách zriedka. Beta kazeín typu A2A2 priaznivo pôsobí v rámci prevencie kardiovaskulárnych ochorení, znižuje cholesterol v krvi. Ľudia, ktorí majú napríklad intoleranciu laktózy, lepšie tolerujú mlieko, kde sa nachádza A2 beta kazeín. To isté platí o našich mliečnych výrobkoch z neho vyrobených.

V minulom roku sme pokračovali i s **farmárskym predajom** čerstvého nepasterizovaného mlieka. Predané bolo spolu 29 783 litrov, za 16 398 Eur, čo predstavuje priemernú cenu za liter 0,55 Eur a priemerný denný predaj 81 litrov. Tento objem je vyšší o 12% v porovnaní s rokom 2021

Nedajú sa objektívne zhodnotiť všetky faktory, ktoré na produkciu mlieka vplývajú. Jedná vec sa však spochybníť nedá, mlieko musíme vyrábať nad úroveň rentability a to znamená využiť

všetky rezervy pri zvyšovaní úžitkovosti, zvyšovaní podielu tukov a bielkovín v mlieku, predĺžení produkčnej životnosti kráv, ako aj zníženie predčasných strát.

V súvislosti s našim ďalším podnikaním nemožno opomenúť naše dve malé **predajne potravín**, v ktorých sme v uplynulom roku predali tovar za 74 516 Eur. Srdečná vďaka všetkým, ktorí u nás nakupujete. Je dobré, keď sa naše zarobené peniaze takouto formou vracajú späť do nášho podniku.

Výbornú reklamu nám robí naša **minimliekareň**. Hoci je malá, ale vyrábame v nej široký sortiment výnimočných výrobkov, ktoré majú dobré meno široko ďaleko.

Na **ekonomickom úseku** bolo každodenne spracované veľké množstvo údajov, ktoré vzájomne na seba nadväzujú a sú neoddeliteľnou súčasťou chodu podniku.

Tržby a výnosy spolu

Úsek	Plán 2 022 /Eur/	Skutočne 2 022 /Eur/	Rozdiel	% plnenia
Rastl. výroba	172 100	223 454	+ 51 354	130
Živočíšna výroba	1 205 990	1 407 766	+ 201 776	117
Predajne	86 000	74 516	- 11 484	87
Drevná hmota	13 000	4 678	- 8 322	36
Ostatné	774 747	711 860	- 62 887	93
Z toho mliekareň	178 775	168 730	- 10 045	94
SPOLU	2 251 837	2 422 274	+ 170 437	108

Čerpanie nákladov spolu

Názov položky	Plán 2 022 /Eur/	Skutočnosť 2 022 /Eur/	Rozdiel	% čerpania
Spotreba materiálov	971 340	847 856	- 123 484	87
Spotreba vody a energie	123 400	99 226	- 24 174	80
Služby spolu	241 670	390 807	+ 149 137	162
Predaje potravín	59 000	52 806	- 6 194	90
Ťažba dreva	7 150	7 372	+ 222	103
Osobné náklady spolu	636 030	622 723	- 13 307	98
Ostatné náklady spolu	312 753	316 986	+ 4 233	101
SPOLU	2 351 343	2 337 776	- 13 567	99

Prehľad výnosov a čerpania mzdových nákladov za roky 2021 - 2022

Názov položky		Rok 2021	Rok 2022	Porovnanie
Výnosy spolu	Eur	2 080 457	2 427 341	+ 346 884
Mzdové náklady	Eur	440 989	436 627	- 4 362
Počet pracovníkov - evidenčný	ks	36	33,2	- 2,8
Produkt. na 1 pracovníka	Eur	58 273	73 027	+ 14 754
Priemer. hrubá mes. mzda	Eur	1 021	1 096	+ 75

Hospodársky výsledok spolu

Plánovaný / Eur /	Skutočný / Eur /	% plnenia
- 99 506	+ 84 497,53	185

3. Financovanie výrobného podnikateľského zámeru.

Tržby za mlieko vo výške 1 235 473 Eur sú dôležitým zdrojom financovania nášho výrobného procesu a na celkových tržbách sa podieľali v minulom roku 50 %.

Tržby za zvieratá neboli bezvýznamné. Za teľce do 6 mes. spolu 99 647 Eur , jalovice 1 -2 roky 65 134 Eur, jatočné kravy 61 379 Eur a vysokoteľné jalovice 1 100 Eur.

Tržby za výrobky rastlinnej výroby predstavujú 223 454 Eur . Najväčšia čiastka je za obilie. Tržby vo výške 10 956 Eur, tvorili financie za služby pre iné podniky, najmä pre MVL Agro, s.r.o Malé Chlievany . Jednalo sa hlavne o pomoc pri poľných prácach. Tržby z predaja mliečnych výrobkov boli na úrovni 168 730 Eur.

Na prefinancovanie priamych platieb nám Tatra banka poskytla prevádzkový úver v celkovej výške 305 000 Eur a kontokorent vo výške 180 000 Eur, za pomoci ktorých sme v priebehu roka v prípade potreby uhrádzali svoje záväzky.

Dotácie aj naďalej tvoria významný zdroj príjmov a na celkových výnosoch sa podieľali 14,5 % nasledovne:

- jednotná platba na plochu - 84 999,24 Eur
- Platby na postupy pre klímu a živ. prostr. - 49 732,41 Eur
- Platby na pestovanie bielk. plodín - 6 908,06 Eur
- Oblasti s prírodnými obmedzeniami - 87 666,45 Eur
- Agroenvironment - 14 683,67 Eur
- Redistributívna platba - 1 178,18 Eur
- Úhrada finančnej disciplíny - 3 600,22 Eur
- Platba na dojnice - 74 888,80 Eur
- Štátna pomoc v sektore mlieka - 26 067,78 Eur
- Kompenzácie energie v potrav. priem. - 1 133,0 Eur

- **Dotácie spolu - 350 857,96 Eur**

V porovnaní s rokom 2021 je to viac o čiastku 29 879,62 Eur.

4. Ekonomika a financovanie investičných zámerov.

Stavebné investície sme v roku 2022 nerealizovali. Technické investície sme realizovali v objeme 17 000 Eur nasledovne:

Predmet investície	Výška /Eur/	Spôsob financovania	Účel
Kŕmny a miešací voz	12 500	Vlastné zdroje	ŽV - kŕmenie
Traktor Š 180	4 500	Vlastné zdroje	RV – ku senážovaniu

Čerpanie úverov a leasing

K 31. 12. 2022 naše družstvo nemá žiaden investičný úver. Lízing na kúpenú techniku máme vo výške 12 355 Eur, ktorý pravidelne splácame podľa dohodnutých splátok.

Náš nový vlastník Poľnovtáčnik as. Lehota pod Vtáčnikom nám poskytol pri vstupe do podniku so svojich firiem úver vo výške 180 000 Eur, ktorý sme použili na úhradu starých záväzkov. V tomto čase sme už splatili- vrátili z poskytnutej čiastky 45 000 Eur.

Úplne na záver mi dovoľte, aby som sa Vám všetkým poďakoval za doterajšiu prácu v prospech družstva. Prajem Vám všetkým hlavne pevné zdravie a rodinnú i pracovnú pohodu.

V Slatine nad Bebravou 5. 6. 2023

.....
Ing. František Jurčík
riaditeľ PD